

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

17 травня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 76/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Макарчука М.А., Мішина М.І.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Федотова Ігоря В'ячеславовича на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах процедури конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 07 листопада 2016 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Федотов І.В. 08 грудня 2016 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 20 грудня 2016 року прийнято рішення № 158/вс-16, зокрема, про допуск Федотова І.В. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Федотова І.В.

Комісією 08 лютого 2017 року прийнято рішення № 20/вс-17, зокрема, про допуск Федотова І.В. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з частиною другою статті 127 Конституції України на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не

старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою. Законом можуть бути передбачені додаткові вимоги для призначення на посаду судді.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) суддею Верховного Суду може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також має стаж роботи на посаді судді не менше десяти років.

За частиною другою та пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону на посаду судді Верховного Суду за спеціальною процедурою може бути призначена особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Верховному Суді, а також відповідає одній із вимог, визначених частиною першою статті 38 Закону.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його рейтинг для участі у конкурсі.

Заслухавши доповідача, кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Федотова І.В., уповноваженого представника Громадської ради добросовісності, вивчивши й оцінивши матеріали досьє кандидата, колегія Комісії встановила таке.

Федотов І.В. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 81,75 бала і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Федотов І.В. набрав 95,2 бала, що у сукупності із балами за анонімне письмове тестування становить 177,25 бала.

Рішенням Комісії від 29 березня 2017 року 22/зп-17 Федотов І.В. допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Відповідно до пунктів 16, 19 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16, (далі - Положення) дослідження досьє полягає у систематизації, аналізі, зборі, уточненні даних досьє судді (кандидата на посаду судді) з метою визначення попередніх показників критеріїв кваліфікаційного оцінювання.

Співбесіда полягає в обговоренні результатів дослідження досьє та складається з таких етапів: оголошення доповіді за результатами дослідження

досьє; надання кандидату на посаду судді можливості доповнити, уточнити чи спростувати оголошену в доповіді інформацію; послідовне обговорення з кандидатом на посаду судді показників, оцінювання яких потребує уточнення, з метою прийняття остаточного рішення щодо підтвердження здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Згідно з частиною першою статті 83 Закону кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними законом критеріями.

Критеріями кваліфікаційного оцінювання є: 1) компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо); 2) професійна етика; 3) доброчесність.

Пунктом 1 глави 6 II розділу Положення передбачено, що встановлення відповідності кандидата на посаду судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Згідно з пунктом 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Оцінюючи кандидата на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність», Комісія враховує, що громадянським суспільством та законодавством презюмується наявність у суддів Верховного Суду не лише найвищої професійної кваліфікації, але й відповідного рівня моральних якостей та чеснот, що відповідатимуть їх соціальній функції.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23 (далі - Бангалорські принципи поведінки суддів).

Цими міжнародними стандартами у сфері судочинства утверджено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та непідкупності судових органів посідає першочергове місце в сучасному демократичному суспільстві. Суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Стосовно реалізації принципів чесності та непідкупності у Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача. Спосіб дій та поведінка судді мають підтримувати впевненість суспільства в чесності та непідкупності судових органів.

Ці основоположні принципи впроваджені у національну систему правил і норм, що формують моральний аспект поведінки суддів та викладені, зокрема, у Кодексі суддівської етики, затвердженому у новій редакції рішенням

XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року (далі - Кодекс суддівської етики).

За загальними правилами Кодексу суддівської етики судді зобов'язані демонструвати і пропагувати високі стандарти поведінки, у зв'язку з чим добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій поведінці. Суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Громадською радою доброчесності 27 квітня 2017 року затверджено висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Федотова І.В. критеріям доброчесності та професійної етики.

Під час проведення співбесіди, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата Федотова І.В., колегія Комісії встановила.

У 2016 році дружина кандидата набула право власності на квартиру загальною площею 65,60 кв. м у місті Києві, яка відповідно до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Е-декларація) за 2015 рік належала їй на праві користування.

Як убачається з матеріалів досьє кандидата, набуття права власності на вказану квартиру відбулося 07 вересня 2016 року на підставі договору дарування. У подальшому 25 листопада 2016 року квартира була відчужена на користь третьої особи на підставі договору купівлі-продажу, який передбачає оплатне відчуження майна.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» в декларації зазначаються доходи суб'єкта декларування та членів його сім'ї, які були отримані або нараховані упродовж звітного періоду.

Згідно з пунктом 45 Роз'яснень щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі - Національне агентство) від 11 серпня 2016 року № 3, доходи декларуються незалежно від їх розміру.

Однак усупереч вказаним вимогам у Е-декларації за 2016 рік кандидатом не було задекларовано доходи дружини від відчуження нерухомого майна, а саме квартири загальною площею 65,60 кв. м у місті Києві.

У ході засідання колегії Комісії кандидат навів заперечення проти висновку Громадської ради доброчесності та пояснив, що у Е-декларації за рік дійсно наявні неточності, які допущені ним не умисно, а виключно внаслідок впливу об'єктивних обставин, за яких здійснювалося заповнення Е-декларації.

Зокрема, за словами кандидата, заповнення Е-декларації за 2016 рік здійснювалося ним у надзвичайних умовах, уривками в перервах між судовими засіданнями, після завершення роботи до пізнього вечора та навіть у нічний час. Особливістю заповнення Е-декларації було те, що вносити дані до чернетки

можна було лише з одного комп'ютера (неможливо почати її заповнення на роботі, а завершити вдома), інакше дані не були би збережені.

Кандидат повідомив, що годинами, незалежно від часу доби, неможливо було авторизуватися у власному електронному кабінеті. І навіть за успішної авторизації ніщо не гарантувало збереження внесених даних: чернетки переставали заповнюватися, виникали численні помилки, внаслідок яких доводилося створювати нові чернетки і заповнювати дані з початку.

Кандидат вважає, що за таких умов заповнити Е-декларацію без помилок було просто неможливо. Він зазначив, що 30 березня 2017 року після багатьох безуспішних спроб у короткий проміжок часу, коли йому вдалося авторизуватися у своєму електронному кабінеті, зміг поспіхом завершити заповнення чернетки і надіслати її, особливо не перевіряючи.

Кандидат також пояснив, що у наступні дні публічна частина Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, (далі - Реєстр) не працювала, тому перевірити зміст відправленої Е-декларації не було можливості. Коли публічна частина Реєстру знову почала працювати, час, передбачений Законом України «Про запобігання корупції» для подання виправленої декларації (7 днів), вже закінчився, а тому до Національного агентства з відповідним повідомленням про внесення виправлень він не звертався.

Відповідно до роз'яснень Коментаря до Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням Рада суддів України від 04 лютого 2016 року № 1, дотримання високих стандартів поведінки означає, що суддя повинен добровільно і свідомо відстоювати доброчесність та незалежність судової влади, що, у свою чергу, зумовлює обов'язок сумлінно, чесно і кваліфіковано виконувати призначення носія судової влади. Він також добровільно приймає на себе обмеження, пов'язані з виконанням ним своїх професійних обов'язків, які унеможливають створення умов, що викликатимуть сумніви у доброчесності поведінки судді та його безсторонності, незалежності і об'єктивності.

Доброчесна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, у тому числі, і матеріальної (майнової) сфери. Йдеться про добросовісну поведінку судді в реалізації обов'язку бути обізнаним про свої майнові інтереси та здійснення активних дій щодо вжиття розумних (адекватних) заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї, виявляючи повагу до законів і лояльність до публічних фінансових інтересів держави.

Важливим питанням у декларуванні доходів є доброчесність щодо майнових прав та обов'язків подружжя у структурі їхнього спільного і роздільного майна та надання відомостей про взаємне утримання і центр життєвих інтересів. Відсутність відомостей про доходи дружини від відчуження нерухомого майна в Е-декларації не може вважатися неточністю або помилкою заповнення, оскільки Е-декларація не містить ознак наявності спроб кандидата внести їх до неї. Зрештою, під час співбесіди кандидат не підтвердив, що такі спроби ним робилися, обмежившись загальними посиланнями на складнощі процедури заповнення Е-декларації в березні 2017 року. Комісія також бере до уваги, що при заповненні Е-декларації за 2016 рік інтерфейс системи е-декларування Національного агентства (Реєстр) надавав можливість

скористатися як основою для цього Е-декларацією за 2015 рік, поданою в жовтні 2016 року, доповнивши її відомостями, що відображали зміни в майновому стані подружжя. За таких обставин Комісія вважає, що кандидат не здійснив декларування доходів дружини і не вжив для цього всіх можливих і належних заходів.

З огляду на викладене колегія Комісії констатує прояв недоброчесності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Федотова І.В., тому за критерієм «Доброчесність» його має бути оцінено у 0 балів.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту та оцінювання критеріїв особистої і соціальної компетентності, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критерію професійної етики чи критерію доброчесності.

Дослідивши досьє, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та Федотова І.В., урахувавши той факт, що за результатами оцінювання критерію «Доброчесність» кандидат набрав 0 балів, колегія Комісії дійшла висновку, що він не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, Комісія

вирішила:

визнати кандидата Федотова Ігоря В'ячеславовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

А.Г. Козлов

М.А. Макаруч

М.І. Мішин